

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	22527 Середня освіта (географія)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22527
Назва ОП	Середня освіта (географія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.07 Географія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Корнус Анатолій Олександрович, Остапенко Юлія Вікторівна, Блажко Олег Анатолійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.10.2021 р. – 22.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/Samoocinka-014-SOgeografia-magistr.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/Programa-vizuty-EG-014-geografia-20-22.10-1.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Акредитація освітньої програми «Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня, яка реалізується в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», є первинною. Освітню програму «Середня освіта (Географія)» було розроблено та впроваджено в освітній процес ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у 2016 році, вступ на ОП здійснюється на основі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Під час дистанційної акредитації експертна група перевірила достовірність інформації, наданої ЗВО у відомостях про самооцінювання, шляхом перевірки відповідної документації, що її підтверджує, та проведенням онлайн-зустрічей з фокус-групами. Прослідковується позитивна динаміка змін та розвитку ОП, а в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» є можливості та створені належні умови для перспективного розвитку та удосконалення ОП «Середня освіта (Географія)». Освітня програма «Середня освіта (Географія)», спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), галузі знань 01 Освіта / Педагогіка відповідає всім критеріям акредитаційної експертизи. Освітня програма загалом відповідає рівню В. Вказані недоліки не є суттєвими й ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» має всі потенційні можливості для їх усунення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Слід відзначити, що ОП «Середня освіта (Географія)» має сильні сторони та позитивні практики: 1) мета ОП узгоджена з місією і стратегією ЗВО; 2) ОП має чітку структуру, яка дозволяє досягнути заявлених цілей і програмних результатів навчання, зміст освітньої програми повністю відповідає предметній області спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія); 3) освітні компоненти ОП спрямовано на забезпечення набуття здобувачами освіти навичок soft skills; 4) ОП передбачає можливість для здобувачів ВО формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через індивідуальний вибір: навчальних дисциплін (у передбаченому законодавством обсязі), тем магістерських робіт, баз практик; 5) наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання; 6) наявність процедур визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, зокрема, у результаті академічної мобільності та неформальній освіті; 7) участь НПП у реалізації міжнародних проектів під егідою ERASMUS+; 8) наявність системи забезпечення академічної доброчесності, чіткої процедури реагування на порушення академічної доброчесності та проведення із здобувачами ВО заходів з популяризації академічної доброчесності; 9) наявність чіткої процедури конкурсного відбору і дієвої системи підвищення кваліфікації НПП; 10) залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу через участь у спільних засіданнях кафедри, забезпечення баз практики; 11) належне матеріально-технічне забезпечення та фінансування ОП; 12) створення ради стейкхолдерів; 13) чітко вибудовано вертикаль забезпечення якості вищої освіти; 14) в університеті створено безпечне освітнє середовище; 15) позитивна практика залучення благодійних фондів для виплати стипендій студентам як державної, так і комерційної форми навчання; 16) позитивна практика безкоштовної публікація результатів наукової роботи гуртків студентів в університетському збірнику «Єврика».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Звертаючи увагу на слабкі сторони ОП «Середня освіта (Географія)» комісія пропонує реалізувати наступні рекомендації: 1) в тексті ОП, а також у навчальному плані поряд з освітньою кваліфікацією «Магістр середньої освіти (Географія)» вказувати і кваліфікацію, яка буде записана у дипломі «Вчитель географії закладу загальної середньої освіти»; 2) у тексті ОП привести у відповідність формулювання інтегральної компетентності 7 рівню Національної рамки кваліфікацій; 3) змінити назву навчальної дисципліни «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО» на «Методика навчання географії», або «Методика навчання географії у старшій школі» та зорієнтувати її зміст на вивчення саме особливостей навчання географії у старшій школі на рівні стандарту та профільному рівні; 4) при оновленні робочих програм і силабусів деяких дисциплін приділяти значну увагу їх змістовій частині та списку рекомендованої літератури; 5) запровадити особисті електронні кабінети викладачів та здобувачів ВО для оперативного інформування усіх учасників освітнього процесу; 6) чітко визначити механізм імплементації рішень Комісії з питань етики та академічної доброчесності; 7) кваліфікаційні роботи оприлюднювати в репозитарії ЗВО; 8) відобразити у робочих програмах і силабусах проведення контрольних заходів із застосуванням різнорівневих завдань, у т.ч. самоконтролю; 9) доповнити Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти або розробити інше, де було б передбачено процедуру апеляції результатів підсумкової атестації (кваліфікаційного екзамену чи захисту кваліфікаційної роботи) та унормований механізм врегулювання конфлікту інтересів; 10) оприлюднити «Положення про магістерські роботи» або розробити більш загальне «Про атестацію здобувачів вищої»; 11) питання об'єктивності викладачів при проведенні контрольних заходів варто включити до вдосконаленої анкети оцінювання здобувачами ВО якості освітньої діяльності; 12) включити розгляд питань академічної доброчесності до змісту ОК 1 «Методологія та організація наукових досліджень»; 13) при плануванні підвищення кваліфікації варто мати на увазі, що його тематика має більш конкретно стосуватися ОК, які викладаються певним НПП; 14) розширити перелік категорій стейкхолдерів та урізноманітнити форми їх залучення до реалізації ОП; 15) вдосконалити практику залучення до проведення аудиторних занять вчителів-практиків та роботодавців шляхом надання їй системності; 16) активніше

використовувати результати студентського моніторингу задля сприяння професійному розвитку викладачів та підвищення якості освітнього процесу.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Зазначені у ОП «Середня освіта (Географія)» цілі відповідають місії та стратегії ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», що спрямовані на підготовку високопрофесійних фахівців та надання якісних освітніх послуг; формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону. Під час проведення акредитаційної експертизи комісія ознайомилась з даним документом (<https://bodia.online/1/qFtOZC>) та пересвідчилась в доступності його для учасників освітнього процесу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Провівши онлайн-зустрічі з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти (денної форми навчання) та роботодавцями було з'ясовано, що при формуванні цілей та програмних результатів ОП враховано їх пропозиції. Це підтверджується систематичним анкетуванням здобувачів ВО (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/09/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4_%D0%BE%D1%81_%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3_%D0%BC%D0%B0%D0%B3.pdf), а також наданими для ознайомлення експертній групі, протоколами засідань робочої групи, кафедри географії та природознавства з обговоренням пропозицій роботодавців та інших стейкхолдерів, де зафіксовано факти обговорення ОП «Середня освіта (Географія)» (<blob:https://office.naqa.gov.ua/6de085ac-ea35-4e88-bf90-163129402c4e>). ЄГ з'ясовано, що інтереси і побажання здобувачів вищої освіти, роботодавців та академічної спільноти враховано при формуванні цілей та програмних результатів ОП «Середня освіта (Географія)», про що свідчать відповідні записи у протоколах засідання кафедри географії та природознавства № 10 від 08.04.2021 р., № 12 від 13.05.2021 р., № 14 від 29.06.2021 р. З метою урахування побажань стейкхолдерів освітню програму «Середня освіта (Географія)» доповнено такими програмними результатами (здатність критичного осмислення основних теорій, принципів, методів організації освітнього процесу в НУШ; вміння використовувати цифрові технології та базове програмне забезпечення, онлайн-сервіси, відкриті електронні ресурси, здійснювати пошук інформації з різних джерел; здатність до творчого пошуку під час організації краєзнавчо-туристичної роботи, нестандартного розв'язання освітніх педагогічних проблем і ситуацій; вміння організувати краєзнавчі дослідження з географії в середній школі; демонструвати геокультурну наукову та медійноінформаційну грамотність, цифрову компетентність) та відповідними освітніми компонентами, які їх реалізують. Залучення стейкхолдерів до обговорення ОП також було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-груп.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, а також враховують модернізаційні аспекти реформування загальної середньої освіти. Врахування регіонального компоненту при формуванні цілей та програмних результатів на даній ОП відбувалося на основі аналізу потреб ринку праці м. Івано-Франківська та Івано-Франківської області у вчителів географії. Однак, під час онлайн-зустрічей з роботодавцями та випускниками було виявлено проблему, щодо обмеженої можливості працевлаштування випускників ОП «Середня освіта (Географія)» у закладах загальної середньої освіти. Інформація щодо врахування досвіду іноземних закладів вищої освіти при розробці даної ОП обмежена. Однак, у самоаналізі зазначено і під час онлайн-зустрічей, експертна група ще раз з'ясувала, що при перегляді ОП «Середня освіта (Географія)» враховувався досвід Поморської академії (м. Слупськ, Республіка Польща). Відповідно до врахування закордонного досвіду підготовки спеціалістів із регіонального розвитку до ОП «Середня освіта (Географія)» введено

такі навчальні дисципліни як: «Конструктивно географічні засади природокористування» та «Системний геоаналіз природоохоронної діяльності».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) на час перегляду і затвердження ОП «Середня освіта (Географія)» відсутній. Зазначена у ОП «Середня освіта (Географія)» інтегральна компетентність (здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в галузі географічної освіти із застосуванням сучасних технологій та методів дослідження) не відповідає 7 рівню Національної рамки кваліфікацій. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» інтегральна компетентність для рівня вищої освіти магістра має таке формулювання «здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності». ЕГ пропонує внести відповідні зміни до тексту ОП «Середня освіта (Географія)». Визначені у ОП програмні результати загалом відповідають 7 рівню Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета освітньої програми узгоджена з місією і стратегією ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Цілі освітньої програми та визначені у ОП програмні результати навчання сформульовані з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Зміст освітньої програми повністю відповідає предметній області спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. При наступному оновленні ОП вказати в її тексті, а також у навчальному плані поряд з освітньою кваліфікацією «Магістр середньої освіти (Географія)» і кваліфікацію, яка буде записана у дипломі «Вчитель географії закладу загальної середньої освіти», оскільки в Україні з 2020 року є затверджений професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти. 2. У тексті ОП «Середня освіта (Географія)» наявну інтегративну компетентність замінити на ту, яка відповідає 7 рівню Національної рамки кваліфікацій, згідно статті 5.1. Закону України «Про вищу освіту». 3. При наступному оновленні ОП більше уваги приділити вивченням закордонного досвіду підготовки вчителів географії.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма загалом відповідає рівню В за критерієм 1 – проектування та цілі освітньої програми. Вирішальними при оцінюванні стали такі позитивні практики: відповідність цілей ОП місії та стратегії ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; програмні результати навчання сформульовані з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін; відповідність змісту ОП предметній області спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Виявлені недоліки не перешкоджають якісному забезпеченню освітнього процесу і ЗВО має всі потенційні можливості для їх усунення.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Кількість кредитів відповідає вимогам законодавства щодо підготовки здобувачів ВО за другим (магістерським) рівнем та становить 90 кредитів ЄКТС. Даний обсяг освітньої компоненти підтверджено на основі аналізу ОП «Середня освіта (Географія)» та відповідного навчального плану.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Середня освіта (Географія)» має чітку структуру, в якій освітні компоненти взаємопов'язані і дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. ОП є збалансованою в контексті загального часу навчання та змістовно структурована за освітніми компонентами і, відповідно, складається з обов'язкової та вибіркової компоненти. Обов'язкова компонента, складається з дисциплін загальної та професійної підготовки, остання в свою чергу, поділяється на дисципліни теоретичної та практичної підготовки. У наведеній структурно-логічній схемі ОП «Середня освіта (Географія)» чітко прослідковується взаємопов'язаність освітніх компонентів, що підпорядкована як логіці навчання, так і викладання дисциплін освітньої програми. Аналіз змісту обов'язкових навчальних дисциплін засвідчує те, що їх вивчення призводить до досягнення програмних результатів навчання, які зазначено у ОП та відповідно відображено у матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами. Наприклад, ОК 10 «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО» забезпечує формування таких програмних результатів навчання як: ПРН 1, ПРН 4, ПРН 6, ПРН10. Структура ОП розроблена відповідно до «Положення про освітні програми у «ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/OP-nove.pdf>). Під час проведення акредитаційної експертизи комісія ознайомилась з освітніми програмами (2016, 2018, 2021 років), які представлені на сайті кафедри географії та природознавства (<https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%80-%d0%bc%d0%bo%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80-014-07/>) та відповідними нормативними документами, які регламентують процедуру розробки, перегляду та затвердження ОП, а також пересвідчилась у їх доступності для учасників освітнього процесу.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметним областям спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Усі програмні результати навчання зазначеної ОП забезпечуються освітніми компонентами, які включені до обов'язкової складової. Освітні компоненти ОП дозволяють сформувати у здобувачів загальні та фахові компетентності в галузі сучасної географічної науки та методики її навчання, а проведення значної кількості практик додатково сприяє формуванню фахових компетентностей. Комісія відзначає, належну методичну складову підготовки здобувачів вищої освіти, яка представлена обов'язковою навчальною дисципліною «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО», а також і вибілковими «Педагогічна майстерність вчителя географії», «Цифрова освіта вчителя географії» та ін. Однак, ЕГ рекомендує змінити назву навчальної дисципліни «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО» на «Методика навчання географії», або «Методика навчання географії у старшій школі», оскільки у ЗЗСО географічних дисциплін немає, а є навчальний предмет «Географія». Також зорієнтувати зміст цієї навчальної дисципліни на вивчення саме методики навчання географії у старшій школі на рівні стандарту та профільному рівні, оскільки магістерський рівень передбачає підготовку вчителя старшої школи.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується відповідно до «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/vilnuj-vubir-2.pdf>). Обсяг вибіркової дисциплін у ОП і навчальному плані становить 25%, і відповідно складає 24 кредити ЄКТС. Вибіркові дисципліни представлені 6-ма блоками, кожен з яких містить по-три навчальні дисципліни. Наприклад, у другому семестрі студентам пропонується вибрати по-одній навчальній дисципліні з трьох різних блоків: перший (використання краєзнавчих баз даних у шкільній географії, проектна діяльність в сфері географічної освіти, цифрова освіта вчителя географії); другий (конструктивно-географічні засади природокористування, системний геоаналіз природоохоронної діяльності, географія України в міжнародному просторі); третій (географія Карпато-Подільського регіону, природничо-географічні краєзнавчі дослідження, суспільно-географічні краєзнавчі дослідження). Перелік вибіркової дисциплін представлено у навчальному плані, а також розміщено на сайті кафедри географії та природознавства (<https://kgip.pnu.edu.ua/вибіркові-дисципліни/>). За результатами опитування здобувачів ВО можна стверджувати, що вищезазначене положення реалізується. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес, гаранта ОП та

представника центру забезпечення якості освіти засвідчує те, що індивідуальна освітня траєкторія студентів даної ОП реалізується шляхом вивчення дисциплін вільного вибору. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з процедурою обрання вибіркового дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти ОП «Середня освіта (Географія)» здійснюється відповідно до «Положення про організацію та проведення практики в «ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/наказ-805.pdf>). Відповідно до ОП і навчального плану практична підготовка здобувачів ОП «Середня освіта (Географія)» реалізується під час проведення навчальних (лабораторних, практичних) занять з практично орієнтованих дисциплін (педагогіка середньої освіти, психологія середньої освіти, методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО, геокультурна наукова грамотність вчителя НУШ та ін.), виробничої (педагогічної) та науково-дослідної практики. Загальний обсяг кредитів, які виділяються на проведення виробничої (педагогічної) та науково-дослідної практики відповідно до навчального плану 2020 – 2021 навчального року становить - 27 кредитів ЄКТС. Аналіз змісту наскрізної програми практик (https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%bf%d1%80%d0%b0%ba%d1%82%d0%b8%ba%bo/%d0%bd%bo%d1%81%ba%d1%80%d1%96%b7%bd%bo-%d0%bf%d1%80%be%b3%d1%80%bo%bc%bo-%d0%bf%d1%80%bo%ba%d1%82%b8%ba_%d1%81%b5%b5%b4%bd%8f-%be-3/) засвідчує те, що наявна кількість видів практичної підготовки та їх змістове наповнення забезпечують формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. Результати інтерв'ювання здобувачів вищої освіти засвідчують достатність практичної підготовки для їх професійного розвитку. Аналіз робочих навчальних програм практик засвідчив те, що їх зміст забезпечує формування необхідних практичних навичок, загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти. Відповідну тезу було підтверджено здобувачами вищої освіти під час онлайн-зустрічі. Реалізація практичної підготовки здобувачів вищої освіти в «ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» здійснюється на основі укладених договорів між закладом ВО та освітніми і науковими установами. Відповідні договори представлені на офіційному сайті університету в рубриці «Угоди» (<https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%be%d1%80%bc%bo%d1%82%b8%b2%bd%96-%b4%be%ba%d1%83%bc%b5%bd%82%b8/%d1%83%b3%be%b4%b8/>). Плідна співпраця ЗВО та стейкхолдерів у плані практичної підготовки була підтверджена і під час інтерв'ювання роботодавців.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма передбачає формування навичок soft-skills, що відображено у відповідних загальних компетентностях. Значна увага ЗВО приділяється і формуванню у студентів навичок soft-skills в процесі вивчення дисциплін фахової підготовки (педагогіка середньої освіти, психологія середньої освіти, методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО, геокультурна наукова грамотність вчителя НУШ та ін.), а також під час проведення онлайн-курсу «Soft skills XXI століття: як бути потрібним» (<https://kgip.pnu.edu.ua/2021/05/23/soft-skills-xxi-stolit-tja-jak-buti-potribnim/>), онлайн-семінару «Академічна доброчесність та її інструменти» (<https://kgip.pnu.edu.ua/2021/04/22/%d0%bf%d1%80%be-%bo%ba%bo%b4%b5%bc%d1%96%d1%87%bd%83-%b4%be%b1%d1%80%be%d1%87%b5%b1%81%bd%96%d1%81%82%8c/>), навчальних занять в Університетській школі академічної доброчесності (<https://kgip.pnu.edu.ua/2021/10/19/%d1%83%bd%96%b2%b5%b1%80%81%b8%82%b5%82%81%8c%ba%bo-%d1%88%ba%be%bb%bo-%bo%ba%bo%b4%b5%bc%d1%96%d1%87%bd%be%97-%b4/>), зустрічі «Про соціальну безпеку» (<https://kgip.pnu.edu.ua/2021/05/25/про-соціальну-безпеку-на-зустрічі-сту/>). Відповідні звіти про проведення цих заходів наявні на сайті кафедри географії та природознавства. Також цю інформацію було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП Середня освіта (Географія) враховує вимоги професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» у межах розвитку та формування професійних компетентностей (інформаційно-цифрової, предметно-методичної, проєктувальної, психологічної) майбутнього вчителя географії, які визначені даним Стандартом. Відповідно розвитку та формування вищезазначених професійних компетентностей здобувачами вищої освіти ОП Середня освіта (Географія) відбувається під час вивчення таких навчальних дисциплін як: «Цифрова освіта вчителя географії», «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО», «Проектна діяльність у сфері географічної освіти», «Психологія середньої освіти», «Педагогіка середньої освіти» та інші.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів ВО та є достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС. Розподіл навчального навантаження визначається «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf. Фактичне навантаження здобувачів відповідає даним навчального плану ОП. Аналіз навчальних планів ОП «Середня освіта (Географія)» засвідчує те, що навантаження здобувачів вищої освіти на перший курс складає 60 кредитів і відповідно 30 кредитів на другий курс.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти за ОП «Середня освіта (Географія)» повною мірою не реалізується. Передбачено окремі елементи її впровадження у формі сприяння працевлаштуванню шляхом надання студентам індивідуального графіку навчання та проходження виробничої практики за потенційним місцем майбутньої роботи. Однак, ЗВО сприяє створенню умов для реалізації дуальної форми навчання на нормативному рівні і відповідно розробив положення про дуальну форму здобуття вищої освіти (<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/Положення-дуальна-освіта.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітня програма має чітку структуру, а її обсяг відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Перелік навчальних дисциплін є чітко визначеним за компонентами та їх логічна послідовність дають можливість досягнути програмних результатів. Освітні компоненти ОП спрямовані на забезпечення набуття здобувачами освіти soft skills. При реалізації ОП передбачений значний обсяг практик для формування фахових компетентностей здобувачів вищої освіти. ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством, тем магістерських робіт і баз практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Експертна комісія, рекомендує: 1) ЕК рекомендує змінити назву навчальної дисципліни «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО» на «Методика навчання географії», або «Методика навчання географії у старшій школі», оскільки у ЗЗСО географічних дисциплін немає, а є навчальний предмет «Географія»; 2) зорієнтувати зміст навчальної дисципліни «Методика навчання географії» на вивчення саме особливостей навчання географії у старшій школі на рівні стандарту та профільному рівні, оскільки магістерський рівень передбачає підготовку вчителя старшої школи.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 2 – структура та зміст освітньої програми. Вирішальними при оцінюванні стали такі позитивні практики: ОП має чітку структуру, а її обсяг відповідає вимогам законодавства; перелік навчальних дисциплін є чітко визначеним за компонентами та їх логічна послідовність дають можливість досягнути програмних результатів навчання; компоненти ОП спрямовані на забезпечення набуття здобувачами освіти soft skills; ОП передбачений значний обсяг виробничих практик; ОП

передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО. Рівень В пояснюється відсутністю інноваційних, взірцевих сторін ОП за даним критерієм. Виявлені слабкі сторони не перешкоджають якісному забезпеченню освітнього процесу і ЗВО має всі потенційні можливості для їх усунення.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є регламентовано розробленими та викладеними на офіційному сайті «ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://admission.pnu.edu.ua/правила-прийому-університету-2021-року/>). Правила прийому чіткі і зрозумілі, включають інформацію про необхідні документи та умови вступу, не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією освітньою програмою.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до «ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» враховують специфіку прийому на навчання за ОП «Середня освіта (Географія)». Вступ на здобуття освітнього рівня магістр на базі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у 2021 році здійснювався на основі конкурсного відбору. Для участі у конкурсному відборі вступникам необхідно було надати сертифікат ЄВІ з іноземної мови (ваговий коефіцієнт 0,4) та скласти фаховий іспит з географії з методикою викладання (ваговий коефіцієнт 0,6), а також була можливість отримати додатково конкурсні бали за наукові публікації (максимум 20 балів). Програма вступного випробування з географії з методикою викладання (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2021/04/014.07-Magistr_osnovnyu_sogeo.pdf) розміщена у вільному доступі на сторінці приймальної комісії «ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://admission.pnu.edu.ua/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%BO%D0%BC%D0%B8-%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%BO%D0%BD%D1%8C_%D0%BC%D0%BO%D0%B3%D1%96%D1%81/). Перелік питань, які включені до програми вступного випробування, дають змогу визначити вхідний рівень підготовки вступників необхідний для опанування ОП «Середня освіта (Географія)» на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти в «ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» регламентується «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перерахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarakhuvannia-navchalnykh-dystyplin-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka».pdf>), а також «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>).

Система визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, побудована чітко і зрозуміло та відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткою і зрозумілою та регулюється «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf). За результатами інтерв'ю з гарантом і здобувачами вищої освіти з'ясовано, що студенти ознайомлені з процедурою визнання результатів навчання здобутих у неформальній освіті і відповідно беруть участь у різних заходах про що свідчать сертифікати наявні на сайті кафедри географії та природознавства (<https://kgip.pnu.edu.ua/неформальна-освіта-студентів/>). При спілкуванні із завідувачем кафедри географії та природознавства Атаманюк Я.Д. було з'ясовано, що результати навчання, отримані у неформальній

освіті зараховуються студентам як індивідуальна робота з методики викладання географічних дисциплін у ЗЗСО та інших.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

До сильних сторін ОП за Критерієм 3 можна віднести наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання; наявність процедур визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, зокрема, у результаті академічної мобільності; доступність інформації та документів, що регламентують дану діяльність на офіційному сайті університету та кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Активізувати участь студентів у програмах академічної мобільності та програмах подвійного диплому.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 3 – доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. Вирішальними при оцінюванні стали такі позитивні практики: правила прийому на навчання за освітньою програмою оприлюднені на офіційному сайті ЗВО, чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень; порядок визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, зокрема, у результаті академічної мобільності, добре регламентований. Рівень В пояснюється відсутністю інноваційних, взірцевих сторін ОП за даним критерієм. Виявлена слабка сторона не перешкоджає якісному забезпеченню освітнього процесу і ЗВО має всі потенційні можливості для її усунення.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми здобуття освіти і форми організації освітнього процесу за даною ОП визначено новою редакцією «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf). Методи навчання названими нормативними документами не визначені. У відомостях СО наведено досить лаконічний перелік названих методів. Цей перелік повторюється для практично усіх ОК і ПРН, хоча методи навчання мали б бути диференційованими, враховуючи особливості тієї чи іншої дисципліни. Загалом названо лише загальні групи методів, «інтерактивні, дослідницькі методи, робота в малих групах, мобільне, навчання, самонавчання», відтак ЕГ досить складно оцінити, наскільки диференційованими є зазначені методи щодо досягнення програмних результатів навчання за різними ОК. Здобувачі ВО повідомили, що переважно використовуються традиційні методи: лекції, практичні роботи, контрольні роботи. Спостерігається кореляція між арсеналом методів наведених у таблиці 3 відомостей про самооцінювання і їх переліками у силабусах ОК, однак у окремих випадках автори силабусів не розрізняють методи і технології навчання. Згідно опитування здобувачів ВО, застосування викладачами різноманітних методик викладання, необхідних для забезпечення ефективності навчання оцінено на 4,7, а проблемних методів на 4,8 (за 5-бальною шкалою). У цьому опитуванні також високо було оцінено ступінь підтримки і корисність порад щодо навчання (4,8 бала), наставництво та підтримку з боку викладачів (4,5 бала за 5-бальною шкалою), що відповідає студентоцентрованому підходу. Разом з тим, деяка частина технологій навчання, хоча й зазначена, але використовується обмежено. Під час інтерв'ювання на фокус-групі здобувачів ВО, останні не змогли назвати інноваційних методів навчання, що їх використовують викладачі, як і прикладів застосування позиційних технологій. Аналіз нормативного забезпечення освітнього процесу показав, що ЗВО жодним чином не обмежує викладачів у виборі ними методів викладання. Як основна платформа дистанційного навчання і контролю знань використовується система d-learn. Для інтерактивного спілкування, зокрема читання лекцій, зазвичай перевага надається відеоконференціям, що проводяться на платформі Zoom, покликання на конференції розміщені у електронній версії розкладу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі вищої освіти мають доступ до інформації про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання освітніх компонент. Ця інформація міститься у силабусах ОК, викладених у відкритому доступі на сторінці кафедри. Також зазначені документи містять порядок та критерії оцінювання знань з відповідної ОК. Здобувачі ВО підтверджують, що на першому занятті з дисципліни їх знайомлять з критеріями оцінювання, вимогами та особливостями освітнього процесу за даною ОК. Крім того, на сайті ЗВО міститься каталог вибіркового дисциплін, у якому є зміст та обсяг навчальної дисципліни, співвідношення аудиторних занять і самостійної роботи та форма контролю. Інформація про викладача дисципліни, цілі та результати навчання за цією дисципліною відсутні. У ЗВО діє оновлене «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/vilnuj-vubir-2.pdf>), затверджене у 2021 р. Основні моменти організації освітнього процесу щодо порядку та критеріїв оцінювання ОК регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf) та відповідним «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf). Також до послуг студентів web-сервіс розкладу, який (на час дистанційного навчання) містить ідентифікатори ZOOM-конференцій доступ до яких здійснюється без пароля. Важливим сучасним елементом інформаційної підтримки НПП і здобувачів є особисті електронні кабінети, введення в дію яких передбачається в короткій перспективі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО дотримується принципу поєднання навчання і досліджень. Аналіз силабусів та РП підтверджує використання інноваційних методів навчання: завдання-проект, лекція-дискусія, робота в групах. Здобувачі ВО залучені до проведення наукових досліджень і поза межами аудиторних занять. На кафедрі географії та природознавства діє 5 студентських наукових гуртків, на сторінці кафедри є інформація («Журнал обліку роботи студентського гуртка») про 4 з них. Аналіз названих журналів показав, що здобувачі освіти даної ОП відвідують лише один гурток – «Дослідники Карпат» (4 здобувачі), робота якого має туристсько-пізнавальний характер. У звіті з самооцінювання стверджується, що здобувачі беруть участь у щорічних звітних студентських конференціях викладачів і студентів, регіональній науково-практичній конференції «Географічні діалоги на перехресті практики і теорії», публікуються у збірнику праць «Єврика», беруть участь в онлайн-вебінарах. Аналіз інформаційних анонсів, програм даних заходів та публікацій здобувачів ВО за даною ОП це підтверджує. Певні наукові дослідження проводяться магістрантами під час виробничої практики й у подальшому використовуються ними при написанні відповідних звітів та підготовці кваліфікаційних робіт. Експертна група ознайомила із списком наукових праць магістрантів, який опубліковані здебільшого у збірнику студентських наукових праць «Єврика – XXI». НПП мають досвід підготовки наукових робіт для у часті у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових праць, однак здобувачі даної ОП участі у таких конкурсах поки не брали. Рекомендуємо повніше використовувати науковий потенціал науково-дослідної практики, які могли би стати теоретичним та практичним етапами наукового дослідження у царині географії та методики навчання географії. На кафедрі географії та природознавства розробляється 1 науково-дослідна тема, зареєстрована в УкрНТЕІ, радимо активніше залучати до її виконання здобувачів ВО. План роботи названого студентського наукового гуртка слід доповнити дослідницькою складовою, запровадити практику участі здобувачів ВО у конкурсах студентських наукових робіт.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У звіті з самооцінювання ОП зазначається, що оновлення змісту освіти визначається «Положенням про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти» та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти...», однак дані документи визначають окремі аспекти оновлення освітніх програм. Оновлення змісту освіти здійснюється через оновлення змістовного наповнення РП/силабусів ОК. Механізм оновлення РП/силабусів не визначений (Положення про РПНД чи інші внутрішні документи ЗВО, що регулюють це питання відсутні). ЕГ перевірила оновлення змісту ОК на основі найновіших досягнень і сучасних практик, шляхом зіставлення оприлюднених на веб-сторінці кафедри силабусів ОК 2020 і 2021 років, а також РПНД різних років, наданих на запит ЕГ. Вибіркова перевірка засвідчила, що змістовне наповнення окремих силабусів практично не відрізняється. Так, силабус ОК 1 від 2021 р. у частині тематики курсу є повністю ідентичним до 2020 р. (силабусом даної ОК на вивчення курсу передбачено 120 год., тоді як навчальним планом на неї відводиться 90 год.), те саме стосується і силабусу ОК 4. Перелік і зміст тем у силабусі ОК 7 «Педагогіка середньої освіти» (2021) практично збігається з силабусом ОК 9 «Педагогіка вищої школи» (2020), перелік і зміст тем у силабусі ОК 8 «Психологія середньої освіти» (2021) майже співпадає з силабусом ОК 9 «Психологія вищої школи» (2020). Так само не зазнали змістовного оновлення і деякі РПНД. Варто зауважити, що оновлення змісту ОК має бути і в частині літератури, рекомендованої для вивчення курсу. Наприклад, у тому ж силабусі ОК 8 відсутні літературні джерела за останні 5 років і лише кілька

– не старше 10 років. Те саме стосується і переліку у силабусі основної літератури для вивчення ОК 9, де усі джерела старше 10 років. Застарілим є список літератури для вивчення ОК 2 та деяких інших. Наведені вище зауваження дають підставу стверджувати, що оновлення змісту частини РП/силабусів відбувається досить формально.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО визначається Стратегією інтернаціоналізації ПНУ імені Василя Стефаника на 2020-2025 рр. (<https://ic.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/19/2019/12/Стратегія-інтернаціоналізації.pdf>), де визначено пріоритетні напрями та стратегічні цілі інтернаціоналізації. Для організації міжнародної діяльності університету та реалізації міжнародних проектів у рамках угод про співпрацю із зарубіжними партнерами у ЗВО створено відділ міжнародних зв'язків (<https://ic.pnu.edu.ua/>). Університет підтримує зв'язки з понад 50 закордонними науковими та навчальними закладами; є членом Міжнародного консорціуму університетів (2015 р.), Консорціуму університетів Балтійського регіону та України (2015 р.), Міжнародної університетської спільноти «Один пояс – один шлях» (2016 р.), підписантом Великої хартії університетів «Magna charta universitatum» (2018 р.) та ін. Викладачі кафедри взяли участь у багатьох міжнародних заходах, програмах академічної мобільності, інших наукових та освітніх міжнародних проєктах: Erasmus+, DAAD, Visegrad Scholarship Program – EaP, EdCamp Ukraine, «Mountain area schools. Condition, problems, prospects of development» та ін. НПП пройшли закордонні стажування, брали участь у закордонних наукових конференціях. Позитивною практикою є інформування здобувачів ВО та викладачів про можливості їх участі у програмах академічної мобільності та стипендіальних програмах (<https://ic.pnu.edu.ua/category/оголошення/>). На фокус-групі магістранти даної ОП продемонстрували обізнаність щодо свого права на академічну мобільність. Здобувачі освіти та НПП даної ОП мають доступ через бібліотеку ЗВО до видань з провідних наукометричних баз Scopus/WoS, баз даних EBSCO та ін. На освітній програмі є практика навчання/викладання здобувачів ВО і НПП за кордоном, зокрема у Центрі міжнародного співробітництва та розвитку при МЗС Ізраїлю (Червінська І.Б.), Лодзькому університету, Польща (Сливка Р.Р.) та ін. Відтак, можна стверджувати, що у ЗВО створено належні передумови і є досвід реалізації міжнародної академічної мобільності здобувачів та НПП на даній ОП, однак карантинні обмеження наразі стримують її.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

На практиці реалізується студентоцентрикований підхід та принципи академічної свободи, що підтверджується опитуваннями здобувачів ВО. Здобувачі ВО за даною програмою залучені до проведення наукових досліджень, беруть участь у виконанні кафедральної НДР, мають значну кількість публікацій. Викладачі випускової кафедри географії мають досвід участі у міжнародних наукових проєктах під егідою ERASMUS+ та ін. Як НПП, так і здобувачі ВО брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності. ЗВО надає НПП передплатений безкоштовний доступ до провідних наукометричних баз SCOPUS/WoS, баз даних EBSCO та ін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліки: Оновлення частини РП/силабусів освітніх компонент є формальним і слабо торкається їх змістовної частини. Слабкі сторони: Не повністю використовується науковий потенціал науково-дослідної практики, здобувачі ВО не брали участі у профільних конкурсах студентських наукових праць. Рекомендуємо ЗВО: розробити Положення про робочу програму навчальної дисципліни, де визначити вимоги до її оновлення; дотримуватись неформального оновлення змісту РП/силабусів освітніх компонент на підставі сучасних наукових досліджень у відповідних галузях, у т.ч. і в частині літератури, рекомендованої для вивчення курсу; продовжити наповнення дистанційних курсів навчальними та методичними матеріалами; посилити наукову роботу магістрантів, змінивши підхід до засідань наукових гуртків та повніше використовуючи науковий потенціал науково-дослідницької практики; запровадити практику участі здобувачів ВО у конкурсах студентських наукових робіт; запровадити особисті електронні кабінети викладачів та здобувачів ВО для оперативного інформування усіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма загалом відповідає рівню В за критерієм 4 – Навчання і викладання за освітньою програмою. Вирішальними при оцінюванні стали такі позитивні практики: ефективна реалізація студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи; широке й змістовне залучення здобувачів ВО до проведення наукових досліджень, їх участь у виконанні кафедральної НДР, наявність кількості публікацій. Викладачі випускової кафедри географії мають досвід участі у міжнародних наукових проєктах під егідою ERASMUS+ та ін. Здобувачі ВО були задіяні у програмах освітньої академічної мобільності. Виявлений недолік, що стосується оновлення силабусів, не перешкоджає якісній реалізації освітнього процесу і може бути самостійно усунутий ЗВО найближчим часом.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Система контрольних заходів, їх зміст та оцінювання визначається положеннями «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf), «Про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/03/Polozhennia-pro-reitynhove-otsiniuvannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-u-DVNZ.pdf>) і «Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf) та загалом відповідають Європейській кредитно-трансферній системі. У звіті з самооцінювання наведено розлогі перелік контрольних заходів, однак здобувачі ВО вказують, що переважно застосовуються традиційні форми контролю: усні та письмові опитування, контрольні роботи, тестування. Так само традиційними є і форми підсумкового контролю: залік, екзамен, захист кваліфікаційної роботи. У силабусах ОК чітко виписані критерії оцінювання знань, зазначено конкретні види навчальної та іншої діяльності і відповідна кількість балів, передбачена за їх виконання. Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання дозволяють надійно діагностувати рівень знань магістрантів. ЕГ встановлено відсутність розбіжностей між формами підсумкового контролю у НП, ОПП і РП/силабусах ОК. Прозорість та зрозумілість критеріїв досягається їх оприлюдненням у силабусах ОК, викладачі доносять інформацію про критерії оцінювання на першому занятті з відповідної дисципліни, що підтверджується відповідями здобувачів на відповідній фокус-групі. ЗВО не декларує застосування різнорівневих завдань, так само як і завдань для самоконтролю/самооцінювання магістрантами своїх знань, здобувачі ВО також не підтверджують цього. Аналіз анкети з оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності у частині чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання показав, що магістри оцінюють їх досить високо. Зокрема оцінювання успішності на основі завчасно оприлюднених методів і критеріїв оцінено у 4,8 бала, а об'єктивність та справедливість методів оцінювання та критеріїв виставлення балів – у 4,9 бала (за 5 бальною шкалою). Критерії оцінювання здобувачам вищої освіти зрозумілі, про що вони повідомили на онлайн зустрічі з ЕГ.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти спеціальності Середня освіта (Географія) для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній. Поки що формою атестації є захист кваліфікаційної роботи, яка передбачає виконання дослідницького завдання у царині шкільної географічної освіти і перевіряється на плагіат. Проведення підсумкової атестації регламентовано «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/Polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-Ekzamenatsiinoi-komisii-u-DVNZ-Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka-%E2%84%96149-vid-30.03.2021r.-1.pdf>), «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf) і «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf). Натомість назване у ОПП «Положення про магістерські роботи ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"» на сайті ЗВО відсутнє. Написання і захист кваліфікаційної роботи дозволяє досягти ПРН, передбачених ОП, що забезпечується застосуванням системи теоретичних знань, загальних і спеціальних компетентностей, здобутих у процесі навчання. Радимо ЗВО розробити «Положення про магістерські роботи» або більш загальне «Про атестацію здобувачів вищої освіти».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення контрольних заходів регламентується Положеннями «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf), «Про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf), Наказом ректора про використання тестової форми проведення екзаменів №329 від 29.05.2018 р. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/329_29.05.2018.pdf) і частково «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/Положення-ВСЗЯ.pdf>). З метою визначення об'єктивності виставленої оцінки, недопущення елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань студентів, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій в університеті проводиться опитування здобувачів ВО (об'єктивність проведення контрольних заходів здобувачі оцінюють на 4,8 за 5-бальною шкалою). На зустрічі з експертною групою вони підтверджують зрозумілість процедури контрольних заходів та високо оцінюють справедливість НПП. У ЗВО передбачена процедура апеляції результатів контрольних заходів, у т.ч. оцінки з семестрового контролю. Однак експертна група радить ЗВО доповнити це Положення або розробити інше, де було б передбачено процедуру апеляції результатів підсумкової атестації (кваліфікаційного екзамену чи захисту кваліфікаційної роботи) та унормований механізм врегулювання конфлікту інтересів. Під час зустрічі з ЕГ, здобувачі ВО не пригадали випадків оскарження результатів контрольних заходів. Магістранти і представники студентського самоврядування високо оцінюють об'єктивність екзаменаторів. Разом з тим, питання об'єктивності викладачів при проведенні контрольних заходів варто включити до вдосконаленої анкети оцінювання здобувачами ВО якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін, яка б передбачала з'ясування ситуації у розрізі конкретних ОК.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Заходи та механізми щодо цього унормовані запобігання академічній недоброчесності Кодексом честі ПНУ імені Василя Стефаника (<https://bit.ly/3C4QpPb>), «Положенням про запобігання академічному плагіату» (<https://bit.ly/3b2HoKS>) і «Положенням про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів» (<https://bit.ly/2ZdkgqK>). Названими документами визначено перелік форм академічної недоброчесності. З метою формування культури академічної доброчесності та її популяризації у ЗВО проведено низку просвітницьких заходів: 18.09.2019 р. було проведено семінар «ПРОдоброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти» (<https://pnu.edu.ua/blog/2019/09/19/14376/>), онлайн-семінар «Академічна доброчесність та її інструменти» (21.04.2021 р.) (<https://pnu.edu.ua/blog/2021/04/22/28445/>) та ін. Університет є фіналістом проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» від Американських Рад з міжнародної освіти (<https://pnu.edu.ua/blog/2021/04/21/28485/>). Діє університетська школа академічної доброчесності (<https://bit.ly/3aX8xPg>). Перевірці на плагіат, серед іншого, підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів ВО. На запит ЕГ надано протоколи перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат, яку здійснюють визначені працівники випускової кафедри. Для даної перевірки використовуються з авторизовані антиплагіатні системи Unicheck і StrikePlagiarism (<http://dspu.edu.ua/news/pidpysano-licenzijnj-dogovir-pro-otrymannya-suchasnoyi-antyplagiatnoyi-systemy/>). Для внесення кваліфікаційних робіт, у фонді кафедри географії та природознавства в репозитарії ЗВО передбачено створення відповідної колекції, однак конкретного механізму її наповнення наразі не визначено. Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти за даною ОП у названій колекції відсутні. З метою забезпечення дотримання вимог чинного законодавства щодо академічної доброчесності, Кодексу честі, у ЗВО створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://bit.ly/2ZblnYo>). Зазначена комісія розглядає факти академічної недоброчесності, однак подальша імплементація рішень комісії відповідним Положенням не визначена (<https://bit.ly/3m3PrFF>); зберігання записів комісії протягом 5 років з подальшою передачею їх до архіву університету не можна вважати позитивною практикою. Опитування здобувачів ВО показало, що вони знайомі з принципами академічної доброчесності та дотримуються їх. За результатами опитувань, дотримання академічної доброчесності та свободи здобувачі ВО за даною освітньою програмою оцінюють на 4,7 бала, а ефективність дії Кодексу доброчесності – на 4,8 бала (за 5-бальною шкалою). Питання академічної доброчесності доносяться до здобувачів ВО даної ОП через куратора, випадків порушення здобувачами ВО чи НПП кафедри географії та природознавства не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Прозорість та зрозумілість критеріїв оцінювання контрольних заходів є високою і досягається їх оприлюдненням заздалегідь у силабусах освітніх компонент, викладачі доносять інформацію про критерії оцінювання на першому занятті з відповідної дисципліни. ЗВО популяризує академічну доброчесність, проводиться перевірка наукових

текстів, у т.ч. кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату з використанням авторизованих антиплагіатних систем Unicheck і StrikePlagiarism.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недоліки: не виявлено. Слабкі сторони: у силабусах ОК не передбачено застосування різнорівневих завдань, так само як і завдань для самоконтролю/самооцінювання магістрантами своїх знань; не чітко визначено механізм імплементації рішень Комісії з питань етики та академічної доброчесності; кваліфікаційні роботи здобувачів ВО не оприлюднюються в репозиторії чи на інших електронних ресурсах ЗВО. Рекомендуємо ЗВО: відобразити у РП/силабусах проведення контрольних заходів із застосуванням різнорівневих завдань, у т.ч. самоконтролю; доповнити Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти або розробити інше, де було б передбачено процедуру апеляції результатів підсумкової атестації (кваліфікаційного екзамену чи захисту кваліфікаційної роботи) та унормований механізм врегулювання конфлікту інтересів; оприлюднити «Положення про магістерські роботи» або розробити більш загальне «Про атестацію здобувачів вищої»; чітко визначити механізм імплементації рішень Комісії з питань етики та академічної доброчесності; питання об'єктивності викладачів при проведенні контрольних заходів варто включити до вдосконаленої анкети оцінювання здобувачами ВО якості освітньої діяльності, яка б передбачала з'ясування ситуації у розрізі конкретних ОК; оприлюднювати кваліфікаційні роботи здобувачів освіти в репозитарії університету чи на інших веб-ресурсах ЗВО; включити розгляд питань академічної доброчесності до змісту ОК 1 «Методологія та організація наукових досліджень».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 2 – Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. Вирішальними при оцінюванні стали такі позитивні практики: прозорість та зрозумілість критеріїв оцінювання контрольних заходів є високою, досягається їх оприлюдненням у силабусах освітніх компонент, донесенням інформації про критерії оцінювання на першому занятті з відповідної дисципліни і високо оцінюються здобувачами освіти. ЗВО не тільки має механізми запобігання академічній недоброчесності, а й популяризує академічну доброчесність, сприяє формуванню її культури. Зроблені ЕГ зауваження (відсутність завдань для самооцінювання здобувачами ВО своїх знань, деяких нормативних документів, не оприлюднення електронних версій кваліфікаційних робіт) принципово не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти за даною ОП і можуть бути швидко усунені ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за даною ОП здійснюють кваліфіковані викладачі, що мають наукові ступені доктора наук і кандидата наук (2 і 7 осіб відповідно) та вчені звання доцента (7 викладачів). Викладання ОК здійснюють представники різних наукових шкіл: випускники Львівського, Київського, Запорізького та Чернівецького університетів, Івано-Франківського державного технічного університету нафти і газу; значна частина викладачів є випускниками ПНУ імені Василя Стефаника. Аналіз додатків до відомостей СО, зокрема, табл. 1 і 2, в цілому, засвідчив відповідність між дисциплінами, які викладають конкретні НПП, і їх науковими ступенями, тематикою дисертацій, науковим доробком або навчально-методичними працями. Так гарант освітньої програми І.Б. Червінська має низку навчально-методичних праць, що засвідчують її відповідність ОК1, Я.Д. Атаманюк є автором шкільного підручника з географії, рекомендованого МОН України (відповідність ОК10), Й.Р. Гілецький є знаним в Україні фахівцем з теорії географії і природокористування (відповідність ОК4), Р.Р. Сливка відповідає ОК5, Б.Д. Кіндратюк відповідає ОК7 за спеціальністю та тематикою кандидатських дисертацій. НПП, задіяні на даній ОП, є відомими в Україні фахівцями з географії та географічної освіти, мають авторитет у науковій географічній та освітянській спільноті. Здобувачі ВО і роботодавці на відповідних зустрічах з ЕГ засвідчили високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, залучених до реалізації цієї ОП. За останні роки НПП кафедри опубліковано 6 наукових праць у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами Web of Science та Scopus.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Порядок проведення конкурсного відбору викладачів ПНУ імені Василя Стеваника, що забезпечують реалізацію даної ОП, та укладання з ними трудових договорів (контрактів) передбачає певні вимоги до претендентів, у т.ч. щодо виконання критеріїв, які характеризують їх наукову, освітню та методичну діяльність. Названі вимоги закріплені у «Положенні про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників» (<https://bit.ly/3jsJMyV>). Це положення затверджене у 2021 р. й враховує кадрові вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. №347 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187». Серед інших документів, претенденти подають список своїх наукових та навчально-методичних праць аби конкурсна комісія могла зробити висновок щодо доцільності залучення того чи іншого працівника до викладання на даній ОП. Процедура відбору НПП є публічною та прозорою. ЕГ ознайомила з зразками оголошень про конкурс на заміщення вакантних посад, які містяться на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3CoTMqt>) та публікуються у обласній газеті «Галичина». ЕГ підтверджує, що ці оголошення містять повну інформацію щодо вимог, переліку потрібних документів, контактні та інші дані, необхідні для претендентів. Їх кандидатури обговорюються на засіданні кафедри. Ніхто з викладачів чи інших зацікавлених осіб, не повідомляв ЕГ про випадки упередженого ставлення до кандидатів, необґрунтованості чи необ'єктивності рішень конкурсної комісії.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО здійснює залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, передусім на етапі укладання та рецензування освітньої програми, меншою мірою у процедурах її моніторингу та модернізації. На фокус-групі роботодавці (Чепига С.В. – директор Берегометського ЗЗСО І-ІІІ ст. №2, Гарасимчук С.Я. – директор Івано-Франківського ліцею № 17, Бідичак М.Р. – директор Івано-Франківського ліцею імені Івана Пулюя, Бойко Л.Р. – директор Старолісецького ліцею Лісецької селищної ради) підтвердили свою участь в названих процедурах, як і врахування їхніх побажань. Гарант освітньої програми проводить робочі зустрічі з роботодавцями (<https://bit.ly/3BfX34c>). Позитивним є залучення роботодавців до керівництва виробничою практикою здобувачів ВО, під час якої вони мають можливість оцінити змістовність програми, якість фахової підготовки здобувачів на ОП. ЕГ надано ксерокопії договорів про проведення практики, укладених із закладами загальної середньої освіти. ЗВО не декларує залучення роботодавців до безпосередньої реалізації ОП, відповідно роботодавці на фокус-групі також не підтверджують цього. Натомість стверджується, що думки роботодавців щодо якості підготовки здобувачів узагальнюються у формі анкетування, результати якого опубліковані на веб-сторінці Центру забезпечення якості (<https://bit.ly/3GbJAxS>). Присутні на он-лайн зустрічі працедавці не підтвердили своєї участі у подібних опитуваннях, однак повідомили про донесення своїх побажань у форматі особистого спілкування з гарантом освітньої програми та завідувачкою випускової кафедри. Присутні роботодавці не мають у своїх колективах випускників даної ОП, але підтверджують свою залученість до керівництва виробничою практикою здобувачів ВО. ЕГ рекомендує ЗВО розширити участь роботодавців у реалізації ОП, шляхом їх безпосереднього залучення до освітнього процесу у форматі гостьових лекцій, проведення практичних занять, семінарів, тренінгів; залучати до освітнього процесу директорів ЗЗСО, фахівців Департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської ОДА, Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Викладання навчальних дисциплін за даною ОП забезпечується НПП, які нині працюють в університеті на постійній основі, але, крім того, мають значний досвід наукової та практичної роботи. Крім того, до освітнього процесу залучаються представники академічної спільноти, зокрема декан географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича М.Д. Заячук (<https://bit.ly/2ZsbHrX>), викладач Українського католицького університету Р.М. Лозинський (<https://bit.ly/3oXiydx>); професіонали-практики – вчитель-методиста Джурівського ліцею Снятинської міської ради Івано-Франківської області Р.Д. Чобан (<https://bit.ly/3ptt1HO>); експерти галузі – начальник відділу генерального плану міста Івано-Франківська О.К. Баран (<https://bit.ly/2XI9aJu>) та ін., що є позитивною практикою. Радимо активніше використовувати можливості технологій дистанційного навчання, залучаючи до освітнього процесу більшу кількість зовнішніх стейхолдерів (наукових працівників, професіоналів-практиків, провідних викладачів інших ЗВО, представників роботодавців).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО сформовані механізми, що сприяють професійному розвитку викладачів через систему підвищення кваліфікації, надання творчих відпусток, різного матеріального і нематеріального заохочення. Згідно Статуту університету (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>) та колективного договору (<https://bit.ly/2XFnoe9>), НПП ЗВО мають право на забезпечення підвищення кваліфікації один раз на п'ять років. Згідно «Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних

працівників» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/pidvuschennia_rvalifikacii.pdf) НПП підвищують свою кваліфікацію шляхом стажування згідно не рідше одного разу на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати. Обсяг (тривалість) стажування (підвищення кваліфікації) упродовж п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС (180 годин). До підвищення свого професійного рівня викладачів спонукає і укладання рейтингів НПП, що здійснюється згідно «Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників» (<https://bit.ly/3bajI72>) і враховуються при встановленні надбавок за складність і напруженість роботи, наданні премій і творчих відпусток, проведенні конкурсів на заміщення вакантних посад, висуненні кандидатів для заохочення і нагородження НПП. За останні 5 років усі викладачі даної ОП пройшли підвищення кваліфікації, у т.ч. міжнародне: в Поморській академії, Польща (Я.Д. Атаманюк), Пряшівському університеті, Словаччина (Р.Р. Сливка), Люблінському університеті, Польща (Н.В. Фоменко), Університеті міжнародних відносин та соціальних комунікацій м. Хелм, Польща (І.Б. Червінська). ЗВО жодним чином не обмежує викладачів у виборів форм та тематики підвищення кваліфікації. ЕГ вважає, що фактично наявна у ЗВО система професійного розвитку викладачів повністю відповідає їхнім потребам і реально сприяє підвищенню якості викладання. Дієвість даної системи та сприяння у цьому адміністрації закладу підтверджується інтерв'юванням НПП, результати підвищення кваліфікації імплементуються у освітній процес, що впливає на реальне підвищення якості викладання. Університет сприяє професійному розвитку викладачів шляхом їх участі у програмах академічної мобільності; передбачене преміювання НПП на підставі «Положення про преміювання працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», яке є додатком №5 до Колективного договору. Кваліфікацію та компетентність викладачів здобувачі ВО оцінюють на максимальні 5 балів (за 5-бальною шкалою).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО створена система заохочень викладачів, у т.ч. нематеріального характеру, задля розвитку їх викладацької майстерності. Головним документом, що унормовує систему стимулювання викладачів за досягнення у фаховій сфері є «Положення про преміювання працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», де визначено види діяльності, за які передбачено преміювання. Серед них є й такі, що стимулюють розвиток викладацької майстерності. Зокрема це успішне досягнення високих результатів у навчальній, методичній, виховній, науково-дослідницькій роботі, проявлення творчої ініціативи, новизни ідей у вирішенні навчально-виховних, наукових, виробничих та інших завдань університету, впровадження нових методів роботи і якісно нових навчальних програм. Менеджмент ЗВО і НПП на онлайн-зустрічах підтверджують практику матеріальних заохочень за досягнення у викладацькій майстерності. У ЗВО діють «Положення про заохочувальні відзнаки» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/pologennyavideznaku.doc>), «Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету, які публікують праці у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science» (<https://bit.ly/3EeA9M7>). Для написання підручника, монографії, інших видів творчих робіт НПП мають можливість скористатися творчою відпусткою, яка надається згідно відповідного «Положення про надання творчих відпусток» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/tvor.doc>). Експертна група мала можливість ознайомитися з різноманітними грамотами, подяками та іншими відзнаками, що підтверджують функціонування системи нематеріального стимулювання НПП. Так Атаманюк Я.Д. нагороджена Почесною Грамотою МОН України, Подяками департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради (2014, 2018), Гілецький Й.Р. нагороджений Грамотою ректора (2018), Сливка Р.Р. відзначений Грамотою ректора (2020) та грамотою Івано-Франківського міського голови (2020), Червінська І.Б. нагороджена орденом «Берегиня України» та іменною подякою (2018). Позитивною практикою, що стимулює розвиток викладацької майстерності, є проведення НПП відкритих занять з подальшим їх обговоренням. На це ж зорієнтоване й опитування «Викладач очима студентів» (<https://bit.ly/3zruUfOj>). ЕГ рекомендує ЗВО розширити перелік заходів, які спонукають до розвитку викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедура відбору НПП для провадження освітньої діяльності є публічною та прозорою. Кваліфікація викладачів, задіяних на даній освітній програмі, забезпечує досягнення визначених у ній цілей та програмних результатів навчання. Позитивною практикою є залучення до ОП викладачів, які мають досвід наукової та педагогічної роботи за межами ЗВО. До освітнього процесу долучаються роботодавці, передусім, при формуванні навчального плану даної ОП. У ПНУ імені Василя Стефаника сформовані механізми, що сприяють професійному розвитку викладачів, передусім через систему підвищення кваліфікації, творчих відпусток. НПП кафедри географії та природознавства регулярно підвищують свій науковий рівень та рівень методичної підготовки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недоліки: Не виявлено. Слабкі сторони: окремі сторони освітнього процесу, як от підвищення кваліфікації НПП чи їх матеріальне заохочення (преміювання) регулюються колективним договором, термін дії якого збіг у 2018 р., а не відповідними внутрішніми положеннями. Рекомендується ЗВО: при плануванні підвищення кваліфікації варто

мати на увазі, що його тематика має більш конкретно стосуватися ОК, які викладаються певним НПП; розширити перелік категорій стейкхолдерів, які запрошуються до реалізації ОП, шляхом залучення до освітнього процесу фахівців Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді, Івано-Франківського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді; урізноманітнити форми залучення зовнішніх стейкхолдерів до освітнього процесу (гостьові лекції, проведення практичних занять, семінарів, тренінгів); активніше використовувати можливості технологій дистанційного навчання, залучаючи до реалізації ОП більшу кількість наукових працівників, професіоналів-практиків, провідних викладачів інших ЗВО, у т.ч. іноземних, представників роботодавців; активніше використовувати результати студентського моніторингу задля сприяння професійному розвитку викладачів та підвищення якості освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня діяльність за даною ОП відповідає рівню В за критерієм 6 – Людські ресурси. Вирішальними при оцінюванні стали такі позитивні практики: процедура відбору НПП для провадження освітньої діяльності є публічною та прозорою. Кваліфікація викладачів, задіяних на даній освітній програмі, забезпечує досягнення визначених у ній цілей та програмних результатів навчання. Позитивною практикою є залучення до ОП викладачів, які мають досвід наукової та педагогічної роботи за межами ЗВО, до освітнього процесу долучаються роботодавці, передусім, при формуванні навчального плану даної ОП. У ЗВО сформовані механізми, що сприяють професійному розвитку викладачів. Рівень В пояснюється відсутністю інноваційних, взірцевих сторін ОП за даним критерієм. Вказані рекомендації не є суттєвими для реалізації даної ОП і ЗВО спроможний її врахувати та усунути шляхом залучення працевлагодів, представників академічної спільноти, професіоналів-практиків до безпосереднього проведення занять.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інформація щодо фінансових ресурсів ПНУ у вільному доступі розміщена на офіційному сайті ЗВО у розділі “Публічна інформація” – “Фінансова діяльність” (<https://pnu.edu.ua/%d1%96%do%bd%1%84%do%be%1%80%do%bc%do%bo%1%86%1%96%1%8f-%do%bf%1%80%do%be-%1%84%1%96%do%bd%do%bo%do%bd%1%81%do%be%do%b2%1%96-%d1%80%do%b5%1%81%1%83%1%80%1%81%do%b8/>); <https://pnu.edu.ua/%do%bf%do%b5%1%80%do%b5%do%bb%1%96%do%ba-%do%bf%do%bb%do%bo%1%82%do%bd%do%b8%1%85-%do%bf%do%be%1%81%do%bb%1%83%do%b3/>; <https://pnu.edu.ua/%do%bf%do%bb%do%bo%do%bd%do%be%do%b2%1%96-%do%b4%do%be%do%ba%1%83%do%bc%do%b5%do%bd%1%82%do%b8/>; <https://pnu.edu.ua/%do%b4%do%b5%1%80%do%b6%do%bo%do%b2%do%bd%1%96-%do%b7%do%bo%do%ba%1%83%do%bf%1%96%do%b2%do%bb%1%96/>). Формування даних ресурсів для реалізації ОП відбувається за рахунок коштів державного бюджету та коштів юридичних і фізичних осіб. Під час спілкування із фокус-групами було з'ясовано, що вони є достатніми для функціонування Університету загалом. Матеріально-технічні ресурси ЗВО та навчально-методичне забезпечення ОП є вистачальними задля досягнення цілей та ПРН. В організації освітнього процесу задіяна достатня кількість аудиторних приміщень, у тому числі із мультимедійним обладнанням, Міжнародний науковий центр “Обсерваторія” (<https://observatorium.pnu.edu.ua/>), центр інноваційних освітніх технологій “PNU EcoSystem” (<https://ciot.pnu.edu.ua/>), де проводяться заняття з різних дисциплін (наприклад, ОК10 “Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО”), наукова бібліотека (<http://lib.pnu.edu.ua/>), наповнена необхідними фондами. Під час спілкування здобувачі даної ОП зазначили, що задоволені освітнім процесом та матеріально-технічними ресурсами у повній мірі.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ з'ясувала, що учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які сприяють навчальній, викладацькій та / або науковій діяльності (<https://pnu.edu.ua/>, <http://lib.pnu.edu.ua/>, <https://observatorium.pnu.edu.ua/>, <https://ciot.pnu.edu.ua/>,

<http://asu.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi> тощо). Студенти, які є учасниками наукових гуртків кафедри мають змогу безкоштовно опублікувати результати своїх наукових досліджень в університетському збірнику “Еврика”. Серед платних послуг, які надає університет є лише послуги за навчання та послуги за проживання в гуртожитку. Інформація про такі платні послуги розміщена на офіційному сайті університету у розділі “Публічна інформація” – “Фінансова діяльність” – “Перелік платних послуг” (<https://pnu.edu.ua/%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%BA-%D0%BF%D0%BB%D0%BD%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3/>). Також під час експертизи було визначено, що на території кафедри географії та природознавства наявні зони вільного доступу до мережі Wi-Fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ було встановлено, що освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та задовольняє їхні потреби та інтереси. Визначення потреб і інтересів студентства відбувається саме під час взаємодії викладачів та студентів у формі спілкування. Відповідно до нормативної бази з питань охорони праці, яка розміщена на офіційному сайті у розділі “Інформація з питань охорони праці” (<https://pnu.edu.ua/%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%B7-%D0%BE%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BD%D1%86%D1%96/>), студентам проводяться інструктажі, які відмічаються в академічному журналі. Навчальні корпуси оснащені вогнегасниками, необхідними матеріалами для попередження поширення COVID-19 тощо. Задля вирішення проблем у сфері психічного здоров'я в ПНУ імені Василя Стефаника діє Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vppr.pnu.edu.ua/>). До організації освітнього середовища, зокрема дозвілєвої діяльності, залучені органи студентського сенату та профкому студентів, які сприяють проведенню конкурсів з КВН, “Міс та Містер ПНУ”, екскурсій тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічей із фокус-групами було встановлено, що ПНУ надає підтримку студентам на належному рівні. Це реалізовується завдяки роботі кураторів, гаранта ОП, викладацького складу, адміністрації та допоміжних підрозділів Університету. В Університеті функціонує Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vppr.pnu.edu.ua/>) та Юридичний відділ (<https://pnu.edu.ua/%D1%8E%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B4%D1%96%D0%BB/>), які надають консультативну підтримку всім учасникам освітнього процесу. В університеті також існує гаряча лінія із Ректором через електронну скриньку (rector@pnu.edu.ua) та «Студентський путівник» (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2021-22-2021-2.pdf). Інформаційна підтримка учасників освітнього процесу здійснюється через головні канали – офіційний сайт ПНУ (<https://pnu.edu.ua/>), сайт факультету природничих наук (<https://fpn.pnu.edu.ua/>), сайт кафедри географії та природознавства (<https://kgip.pnu.edu.ua/>), сторінку університету у Facebook (<https://www.facebook.com/PNUVS/>), сторінка факультету природничих наук у Facebook (<https://www.facebook.com/%D0%A4%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B5%D1%82-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B8%D1%85-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA-530833540754261/>), а також через додаткові канали – Viber, Telegram, що було підтверджено під час спілкування зі здобувачами та викладачами. Задля результативної та якісної взаємодії адміністрації та здобувачів ЗВО створено Студентський сенат (<https://senat.pnu.edu.ua/>) та Профком студентів та аспірантів (<https://proffkom.if.ua/>). Здобувачі освіти, як державної, так і комерційної форми фінансування за особливі досягнення (навчальні, наукові тощо) мають змогу одержувати недержавні стипендії благодійних фондів «Повір у себе», «Фундація Лозинського», «Фонд Інституту Східноєвропейських досліджень» (<https://pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D1%96-%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D1%96%D1%97/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На офіційному сайті ЗВО є «План-графік пристосувань приміщень ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», в питанні задоволення потреб осіб з обмеженими можливостями та інших маломобільних груп” (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/plan-grafik.pdf>), який надає інформацію щодо доступності приміщень ЗВО для осіб з особливими освітніми потребами. Корпуси університету облаштовані пандусами, працюють ліфти, наявні розпізнавальні орієнтири тощо (<https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BB%D1%96%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D1%83%D0%B2%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B9->

%d0%b0%d0%ba%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b8%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f/%d0%bb%d1%96%d1%86%d0%b5%d0%bd%d0%b7%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f/%d0%b2%d1%96%d0%b4%d0%be%d0%bc%d0%be%d1%81%d1%82%d1%96-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be-%d1%82%d0%b5%d1%85%d0%bd%d1%96%d1%87%d0%bd%d1%83-%d0%b1/). Студенти, які працюють чи мають дітей можуть оформити індивідуальний графік навчання відповідно до «Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%Bo%D0%BA%D0%Vo%D0%B7-628.pdf>). Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти ЕГ з'ясувала, що серед студентів даної ОП є особи з особливими освітніми потребами, а саме ті, хто поєднують навчання та роботу й, відповідно до сприятливих цьому умов в університеті, навчаються за індивідуальним графіком.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, таких як корупція регламентується «Антикорупційною програмою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://vzvkn.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/159/2020/11/665_11.11.2020.pdf), «Методичними рекомендаціями щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» (<https://www.pfu.gov.ua/if/183374-metodychni-rekomendatsiyinazk-vid-02-04-21-5-shhodo-zastosuvannya-okremyh-polozhen-zakonu-ukrayiny-pro-zapobigannya-koruptsii-stosovno-zapobigannya-ta-vregulyuvannya-konfliktu-interesiv-dotrymannya-ob/>) та регулюється відділом запобігання та виявлення корупції (<https://vzvkn.pnu.edu.ua/>). Також в університеті діє відділ виховної та психолого-педагогічної роботи, який займається врегулюванням інших конфліктних ситуацій. Наказом ректора від 07.03.2019 р. «Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі» №155 (<https://vvprr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/129/2020/01/%D0%BD%D0%Bo%D0%BA%D0%Vo%D0%B7-155-2.pdf>) створено комісію з розгляду випадків булінгу та визначенні заходи протидії цьому явищу. Під час спілкування з фокус групами було з'ясовано, що в університеті наявна «Скринька довіри», а також учасники освітнього процесу мають змогу повідомити про порушення на «Гарячу лінію» із ректором через електронну скриньку та «Телефон довіри» (<https://pnu.edu.ua/%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%82-2/>). ЕГ встановила, що дані ситуації на ОП не виникали.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення є достатніми для досягнення цілей і програмних результатів навчання за цією ОП. Позитивною практикою, є те, що до організації освітнього процесу залучено Міжнародний науковий центр «Обсерваторія» та центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem». Усі учасники освітнього процесу мають вільний та безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. Студенти, які є учасниками гуртків кафедри, мають змогу безкоштовно публікувати результати своєї наукової роботи в університетському збірнику «Еврика». В університеті створено безпечне освітнє середовище, на належному рівні здійснюється підтримка студентів та наявні достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами (як з фізичними вадами, так і тим, хто має дітей чи є працевлаштованим тощо), унормовано питання вирішення конфліктних ситуацій. Студенти як державної, так і комерційної форми навчання мають змогу одержувати недержавні стипендії благодійних фондів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП «Середня освіта (Географія)» має високий рівень відповідності характеристикам якості освітньої програми за критерієм 7, адже позитивними практиками є те, що до організації освітнього процесу залучено Міжнародний

науковий центр "Обсерваторія" та центр інноваційних освітніх технологій "PNU EcoSystem", учасники наукових гуртків кафедри мають змогу безкоштовно публікувати результати досліджень в університетському збірнику "Еврика", особи з особливими освітніми потребами мають повноцінний доступ до освітнього процесу, а також студенти як державної, так і комерційної форми навчання мають змогу одержувати недержавні стипендії благодійних фондів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ПНУ процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються такими нормативними документами: «Положення про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/OP-nove.pdf>), «Положення про проектні групи і групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/nove-polozhennis-pro-PGr.pdf>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%92%Do%A1%Do%97%Do%AF.pdf>), «Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти» (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/04/32-07_%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%BF%D1%80%Do%BE-%Do%BC%Do%BE%Do%BD%D1%96%D1%82%Do%BE%D1%80%Do%B8%Do%BD%Do%B3-%D1%96-%Do%BE%D1%86%D1%96%Do%BD%D1%8E%Do%B2%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%BF%D1%80%Do%BE%D1%86%Do%B5%D1%81%D1%96%Do%B2-%Do%97%Do%AF%Do%9E.pdf), «Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2020/12/32-10-%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%BF%D1%80%Do%BE-%Do%92%Do%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%Do%BD%D1%96%Do%B9-%Do%Bo%D1%83%Do%B4%Do%B8%D1%82_1608625983.pdf). Згідно даним документам та результатам зустрічей із фокус-групами, ЕГ дійшла висновку, щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП залучені всі учасники освітнього процесу та зовнішні стейкхолдери. Крайній перегляд ОП був здійснений у 2021 році. За його результатами було прийнято рішення: 1) ввести освітні компоненти «Природничо-географічні краєзнавчі дослідження» (ВК29), «Суспільно-географічні краєзнавчі дослідження» (ВК30), «Цифрова освіта вчителя географії» (ВК15), «Проектна діяльність у сфері географічної освіти» (ВК14), «Технологія краєзнавчо-туристичної роботи у закладах освіти» (ВК26), «Педагогічна майстерність учителя географії» (ВК18) до числа вибіркових дисциплін; 2) замінити дисципліну «Географія Карпатського регіону» на «Географія Карпато-Подільського регіону» (ВК28); 3) ввести до обов'язкових дисциплін освітні компоненти «Геокультурна наукова грамотність вчителя НУШ» (ОК6), «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО» (ОК10) тощо (протоколи засідання кафедри № 10 від 08.04.2021, № 12 від 13.05.2021 та № 14 від 29.06.2021).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У результаті зустрічей із здобувачами, студентським сенатом та профспілкою студентів було встановлено, що вони займають активну позицію у житті університету, є учасниками засідань кафедр, Вчених рад, беруть участь у перегляді ОП та у будь-який час можуть звертатися до викладачів із пропозиціями щодо покращення ОП та освітнього процесу загалом. Під час попереднього обговорення ОП від студентства було запропоновано такі зміни: 1) ввести освітні компоненти «Природничо-географічні краєзнавчі дослідження» (ВК29), «Суспільно-географічні краєзнавчі дослідження» (ВК30), «Цифрова освіта вчителя географії» (ВК15), «Проектна діяльність у сфері географічної освіти» (ВК14), «Технологія краєзнавчо-туристичної роботи у закладах освіти» (ВК26), «Педагогічна майстерність учителя географії» (ВК18) до числа вибіркових дисциплін; 2) замінити дисципліну «Географія Карпатського регіону» на «Географія Карпато-Подільського регіону» (ВК28) (протокол засідання кафедри № 10 від 08.04.2021 р.). Здобувачі вищої освіти підтвердили, що після закінчення семестру Центром дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності (<https://ceeq.pnu.edu.ua/>) через університетську систему дистанційного навчання D-learn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>) відбувається опитування щодо якості викладання дисциплін у пройденому семестрі. Крайнє таке опитування відбулося навесні 2021 року (<https://ceeq.pnu.edu.ua/2021/04/28/%do%be%do%bf%do%b8%d1%82%d1%83%do%b2%do%bo%do%bd%do%bd%d1%8f-%d1%89%do%be%do%b4%do%be-%d1%8f%do%ba%do%be%d1%81%d1%82%d1%96-%do%b2%do%b8%do%ba%do%bb%do%bo%do%b4%do%bo%do%bd%do%bd%d1%8f-%do%b4%do%b8/>). На жаль, результатами таких опитувань не висвітлені на сайті. Ще одне опитування задля визначення і оцінювання процесів забезпечення якості освіти проводиться Центром забезпечення якості (<https://cqa.pnu.edu.ua/>) відповідно до Положення (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/04/32-07_%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%BF%D1%80%Do%BE-%Do%BC%Do%BE%Do%BD%D1%96%D1%82%Do%BE%D1%80%Do%B8%Do%BD%Do%B3-%D1%96-%Do%BE%D1%86%D1%96%Do%BD%D1%8E%Do%B2%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%Do%BF%D1%80%Do%BE%D1%86%Do%B5%D1%81%D1%96%Do%B2-%Do%97%Do%AF%Do%9E.pdf).

https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/09/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4_%D0%BE%D1%81_%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3_%D0%BC%D0%B0%D0%B3.pdf). Таке опитування для студентів даної ОП проводилося у вересні 2021 року, що може лише свідчити про те, що результати даного опитування будуть враховані при наступному перегляді ОП (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/09/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4_%D0%BE%D1%81_%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3_%D0%BC%D0%B0%D0%B3.pdf).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час спілкування з роботодавцями було виявлено, що вони залучені до проектування, оновлення та функціонування ОП (протокол засідання кафедри № 12 від 13.05.2021 р.). Ними було запропоновано наступне: 1) ввести освітні компоненти «Геокультурна наукова грамотність вчителя НУШ» (ОК6), «Методика викладання географічних дисциплін у ЗЗСО» (ОК10), «Використання країнознавчих баз даних у шкільній географії» (ВК13), «Технологія краєзнавчо-туристичної роботи у закладах освіти» (ВК26). Роботодавці залучаються до керівництва виробничою практикою безпосередньо на місцях проходження практики, але не залучаються до проведення лекцій тощо. У вересні 2021 року вони проходили опитування задля визначення і оцінювання процесів забезпечення якості освіти, яке проводилося Центром забезпечення якості (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/09/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4_%D0%BE%D1%81_%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3_%D0%BC%D0%B0%D0%B3.pdf). Також дані стейкхолдери входять до складу Ради стейкхолдерів природничого факультету (<https://fpn.pnu.edu.ua/%d1%80%do%bo%do%b4%do%bo-%d1%81%d1%82%do%b5%do%b9%do%ba%d1%85%do%be%do%bb%do%b4%do%b5%d1%80%d1%96%do%b2-%d1%84%do%bf%do%bd/>). Хоча на сайті кафедри і представлені результати громадського обговорення ОП 2021 року (<https://kgip.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/73/2021/10/%D0%A0%D0%95%D0%97%D0%A3%D0%9B%D0%AC%D0%A2%D0%90%D0%A2%D0%98-%D0%93%D0%A0%D0%9E%D0%9C%D0%90%D0%94%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%9E%D0%93%D0%9E-%D0%9E%D0%91%D0%93%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF-%D0%9E%D0%9F-%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%95%D0%94%D0%9D%D0%AF-%D0%9E%D0%A1%D0%92%D0%86%D0%A2%D0%90-%D0%93%D0%95%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF.pdf>), але інформація, яка там представлена, ставиться під сумнів, як така, що була запропонована під час громадського обговорення, яке тривало з 20.07.2021 року по 20.08.2021 року. Це пояснюється тим, що дані пропозиції вже були обговорені на засіданні кафедри географії та природознавства (протоколи засідання кафедри № 10 від 08.04.2021, № 12 від 13.05.2021 та № 14 від 29.06.2021) і внесені в проєкт ОП (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/09/014.07-Project-mag.pdf>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В Університеті існує практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників, яка здійснюється працівниками кафедри. На сайті кафедри географії та природознавства представлений розділ «Випускники» (<https://kgip.pnu.edu.ua/%do%b2%do%b8%do%bf%d1%83%d1%81%do%ba%do%bd%do%b8%do%ba%do%b8/>), де є інформація про деяких її випускників, а також кожен, хто закінчив навчання на даній кафедрі має змогу заповнити «Анкету випускника» (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf-xb3OQccVjjabycqgwOUUSSxvtUwphcbIps5dAY6kFC91Tg/viewform>). Дана група стейкхолдерів залучена до процесу оновлення та функціонування ОП. Вони брали участь у громадському обговоренні ОП 2021 року (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf-xb3OQccVjjabycqgwOUUSSxvtUwphcbIps5dAY6kFC91Tg/viewform>), а також в опитуванні, яке проводилося Центром забезпечення якості задля визначення і оцінювання процесів забезпечення якості освіти (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/09/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4_%D0%BE%D1%81_%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3_%D0%BC%D0%B0%D0%B3.pdf). Випускників кафедри залучають до проведення зустрічей і обміну життєвим досвідом зі здобувачами та викладачами (<https://kgip.pnu.edu.ua/%do%b3%do%b5%do%be%do%b3%d1%80%do%bo%d1%84%d1%96%d1%87%do%bd%d1%96-%do%ba%do%be%do%bb%do%be%do%b1%do%be%d1%80%do%bo%d1%86%d1%96%d1%97/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В ПНУ діє «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%92%D0%A1%D0%97%D0%AF.pdf>) згідно з яким має здійснюватися контроль залишкових знань студентів (ректорський контроль) та опитування учасників освітнього процесу. Стосовно першого, то ЕГ під час зустрічей із фокус-групами з'ясувала, що таким ректорським контролем займається Центр дистанційного навчання та

моніторингу освітньої діяльності (<https://ceeq.pnu.edu.ua/>). Здобувачі вищої освіти наголосили на тому, що даний контроль відбувається, але ЕГ не змогла ознайомитися з його результатами, так як вони відсутні на сайті. Також відповідно пункту 4.10 Положення (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%92%D0%A1%D0%97%D0%AF.pdf>) обробку результатів має проводити навчально-методичний відділ університету, під час зустрічей із адміністративним персоналом нам не вдалося це підтвердити. Тому виникає сумнів у регулярному проведенні такого ректорського контролю. Щодо опитувань учасників освітнього процесу, то в Університеті наявні декілька: 1) опитування задля визначення і оцінювання процесів забезпечення якості освіти, яке проводиться Центром забезпечення якості (<https://cqa.pnu.edu.ua/>) відповідно до Положення (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/04/32-07_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3-%D1%96-%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B2-%D0%97%D0%AF%D0%9E.pdf), 2) моніторинг якості викладання дисциплін, який здійснюється Центром дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності (<https://ceeq.pnu.edu.ua/>) через університетську систему дистанційного навчання D-learn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>), 3) опитування задля визначення потреб та інтересів здобувачів, яке проводиться Навчально-виробничою лабораторією виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vvrpr.pnu.edu.ua/>), 4) соціологічні опитування студентів і випускників, які проводяться Навчально-науковим Центром соціологічних досліджень (<https://analytics.pnu.edu.ua/>). Однак, не з усіма результатами опитувань можна ознайомитися у вільному доступі на сайті. Ще одним способом визначення потреб в ОП є оприлюднення проекту ОП на сайті університету для громадського обговорення та постійна взаємодія усіх учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів. Завдяки такій взаємодії були виявлені недоліки в ОП 2018 року (протоколи засідання кафедри № 10 від 08.04.2021, № 12 від 13.05.2021 та № 14 від 29.06.2021), які були підставою для оновлення ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На даній ОП «Середня освіта (Географія)» магістерського рівня акредитація є первинною, але на однойменній ОП бакалаврського рівня акредитація проводилася у травні 2020 року (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/09/GR-SO-geograph.pdf>). Отже, робоча група ОП 2021 року врахувала такі зауваження: 1) розширено право вибору дисциплін у межах певного блоку освітніх компонентів, додавши «Конструктивно-географічні засади природокористування» (BK19), «Системний геоаналіз природоохоронної діяльності» (BK20), «Природничо-географічні краєзнавчі дослідження» (BK29), «Суспільно-географічні краєзнавчі дослідження» (BK30), «Цифрова освіта вчителя географії» (BK15), «Проектна діяльність у сфері географічної освіти» (BK14), «Технологія краєзнавчо-туристичної роботи у закладах освіти» (BK26), «Педагогічна майстерність учителя географії» (BK18), «Використання країнознавчих баз даних у шкільній географії» (BK13) (протоколи засідання кафедри № 10 від 08.04.2021, № 12 від 13.05.2021 та № 14 від 29.06.2021, <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf-xb3OQccBjjabyucqgwOUUSSxvtUwphcbIps5dAY6kFC91Tg/viewform>); 2) приділено більше уваги популяризації академічної доброчесності через проведення занять Університетської школи доброчесності (<https://kgip.pnu.edu.ua/2021/10/19/%d1%83%do%bd%1%96%do%b2%do%b5%do%b8%do%b8%do%b8%do%b8%do%b5%do%82%do%b5%do%82%do%81%do%8c%do%ba%do%bo-%d1%88%do%ba%do%be%do%bb%do%bo-%d0%bo%do%ba%do%bo%do%b4%do%b5%do%bc%do%b8%do%bd%do%be%do%b4/>). Також в результаті здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості була надана рекомендація щодо посилення роботи із випускниками. Дана рекомендація реалізувалася через проведення спільних зустрічей між випускниками, здобувачами, викладами (з Оксаною Бойчук <https://kgip.pnu.edu.ua/2020/11/28/%d0%bf%do%be%do%b3%do%bb%do%b4-%do%bd%do%bo-%do%ba%do%b5%do%bd%1%96%do%8e-%d1%80%do%bo%do%b7%do%be%do%bc-%do%b7-%do%b2%do%be%do%bb%do%be%do%82%do%b5%do%80%do%be%do%bc-%do%bc%do%b5/>), з Інною Мелешко <https://kgip.pnu.edu.ua/2020/12/13/%d0%be%do%bd%do%bb%do%bo%do%b9%do%bd-%do%b7%do%83%do%81%do%82%do%80%do%96%do%87-%do%bd%do%bo-%d1%96%do%b7-%do%b2%do%b8%do%bf%do%83%do%81%do%ba%do%bd%do%b8%do%86%do%b5%do%8e-%do%ba%do%bo%do%84%do%b5/>, з Олексієм Тригуб'яком <https://kgip.pnu.edu.ua/2021/02/13/%d1%84%do%be%do%80%do%bc%do%83%do%b2%do%bo%do%bd%do%bd%do%8f-%do%ba%do%be%do%bc%do%bf%do%b5%do%82%do%b5%do%bd%do%86%do%96%do%b9-%do%81%do%83%do%87%do%bo%do%81%do%bd%do%be%do%b3%do%be-%do%b3%do%b5/> тощо).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості вищої освіти в ПНУ загалом сформована і сприяє розвитку даної ОП та освітньої діяльності в цілому. Вона регулюється «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%92%D0%A1%D0%97%D0%AF.pdf>). Питаннями розбудови й ефективного функціонування внутрішньої системи

забезпечення якості вищої освіти в ПНУ імені Василя Стефаника займаються: Центр забезпечення якості (<https://cqa.pnu.edu.ua/>), Відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://vzvkn.pnu.edu.ua/>), Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vvprr.pnu.edu.ua/>), Навчально-методичний відділ (<https://nmv.pnu.edu.ua/>) тощо. Робота кожного структурного підрозділу ЗВО з даного питання визначається та регулюється наказом ректора “Про здійснення процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості” від 17.09.2020 р №496 (<https://vvprr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/129/2020/09/%D0%9D%D0%Bo%Do%BA%Do%Bo%Do%B7-496-%D0%B2%D1%96%D0%B4-17.09.2020.pdf>). Під час всіх інтерв'ювань ЕГ дійшла висновку про те, що в ПНУ здійснюються заходи, які спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти і забезпечуються шляхом обговорення питань якості освіти на різних етапах. Було з'ясовано, що усі учасники освітнього процесу та зовнішні стейкхолдери, через участь у засіданнях кафедри (протоколи засідання кафедри № 10 від 08.04.2021, № 12 від 13.05.2021 та № 14 від 29.06.2021), особисте спілкування, керування практикою на місцях її проходження, зустрічі (<https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%b3%d0%b5%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d1%96%d1%87%d0%bd%d1%96-%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%80%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%97/>), опитування (https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/09/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4_%D0%BE%D1%81_%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3_%D0%BC%D0%Bo%Do%B3.pdf) тощо беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП на таких етапах: впровадження та розроблення освітньої програми, реалізація ОП, моніторинг якості освітньої програми. Залучення роботодавців до освітнього процесу сприяє формуванню культури якості у сфері практичної підготовки здобувачів. Оновлення освітньої програми відбувається.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Здобувачі вищої освіти, представники самоврядування та роботодавці залучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми. Проводяться відкриті зустрічі із випускниками кафедри географії та природознавства. В Університеті сформована культура якості вищої освіти і під час оновлення ОП враховуються результати зовнішнього забезпечення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: результати опитувань Центром дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності не висвітлюються на сайті; опитування задля визначення і оцінювання процесів забезпечення якості освіти, яке проводиться Центром забезпечення якості відбулося після затвердження ОП, а не перед; роботодавці залучені до освітнього процесу лише під час керування практикою на місцях її проходження студентами. Рекомендації: висвітлювати на сайті узагальнені результати всіх опитувань і ректорських контрольних робіт; здійснювати опитування задля визначення і оцінювання процесів забезпечення якості освіти також перед затвердження ОП; залучати роботодавців до проведення лекційних, практичних занять тощо.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Проаналізувавши сильні та слабкі сторони Критерію 8 ЕГ дійшли висновку, що рівень відповідності критерію – В, адже в Університеті сформована культура якості вищої освіти, усі учасники освітнього процесу залучаються до участі у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. Однак, система опитувань і контролю залишкових знань студентів потребує незначних змін. Також до організації освітнього процесу, а саме проведення зустрічей, лекцій тощо не залучаються роботодавці. Виявлені слабкі сторони не перешкоджають якісному забезпеченню освітнього процесу і ЗВО має можливість їх усунути найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, унормовані такими документами: «Статут Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>), «Колективний договір ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/>), «Антикорупційна програма ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/665_11.11.2020.pdf), «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/%d1%81%d1%83%d1%8f%d1%83-%d0%bf%d0%be%d0%bb%d1%96%d0%bf%d1%88%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f/>), «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka%c2%bb.pdf>). Всі ці документи та багато інших є цілодобово у вільному доступі на сайті Університету в розділі «Публічна інформація» — «Документи» (<https://pnu.edu.ua/%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/>), на сторінці Навчально-методичного відділу в розділі «Нормативні документи» (<https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhenja/>) та на сторінках інших структурних підрозділів.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ з'ясувала, що проект ОП «Середня освіта (Географія)» за місяць до її затвердження розміщується на сторінці Навчально-методичного відділу у розділі «Ліцензування й акредитація» — «Освітні програми» — «Магістратура» — «Середня освіта (Географія)» — «Проект» (<https://nmv.pnu.edu.ua/proiektu-op/mahistr/014-07-%d1%81%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%bd%d1%8f-%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%b0-%d0%b3%d0%b5%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d1%96%d1%8f/>), після чого всі пропозиції, одержані на електронну скриньку кафедри, обговорюють на засіданні кафедри, узагальнену інформацію оприлюднюють на сайті та вносять зміни до ОП (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf-xb3OQccBjjabucqgwOUUSSxvtUwphcbIps5dAY6kFC91Tg/viewform>). Проаналізувавши проект ОП 2021 року і результати громадського обговорення, можна побачити, що в результатах вміщені ті пропозиції від стейкхолдерів, які були запропоновані ще в квітні-червні 2021 року (протоколи засідання кафедри № 10 від 08.04.2021, № 12 від 13.05.2021 та № 14 від 29.06.2021) і які, відповідно, також вже були внесені до проекту ОП. Відповідно до цього, результати громадського обговорення, які розміщені на сайті кафедри географії та природознавства у розділі «Громадське обговорення» (<https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%b3%d1%80%d0%be%d0%bc%d0%b0%d0%b4%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b5-%d0%be%d0%b1%d0%b3%d0%be%d0%b2%d0%be%d1%80%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f/>) не є результатами такого обговорення, яке проводилося за місяць до затвердження ОП. Та все ж, можна стверджувати, що громадське обговорення проводилося, адже порівнявши проект ОП і вже затверджену ОП можна побачити, що суттєвою відмінністю є заміна освітнього компоненту «Тренінг професійного розвитку вчителя» (BK5) на «Освітній менеджмент» (BK17), а також змінено коди навчальних дисциплін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Достовірна інформація про освітню програму розміщена на сторінці кафедри географії та природознавства у розділі «Навчально-методична робота» — «Освітні програми та навчальні плани» — «014.07 Середня освіта (Географія)» — «ОР Магістр 014.07 Середня освіта (Географія)» (<https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%80-%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80-014-07/>). Каталог вибіркових дисциплін міститься також на сторінці кафедри у розділі «Навчально-методична робота» — «Навчальні дисципліни» — «Вибіркові дисципліни» (<https://kgip.pnu.edu.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%ba%d0%be%d0%b2%d1%96-%d0%b4%d0%b8%d1%81%d1%86%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%b8/>). Вибіркові дисципліни для 2 курсу за ОП 2021 року потребують оновлення. Інформація про навчальні дисципліни (силабуси) розміщена на сторінці кафедри географії та природознавства у розділі «Навчально-методична робота» — «Силабуси 014.07 Середня освіта (Географія) ОР «Магістр» — «014.07 Основні дисципліни 2020» (<https://kgip.pnu.edu.ua/014-07-%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%b8%d1%81%d1%86%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%b8-2020/>) / «014.07 Вибіркові дисципліни 2020» ([https://kgip.pnu.edu.ua/014-07-%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%bd%d1%96-](https://kgip.pnu.edu.ua/014-07-%d0%b2%d0%b8%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%ba%d0%be%d0%b2%d1%96-%d0%b4%d0%b8%d1%81%d1%86%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%b8-2020/)

%d%b4%d%b8%d1%81%d1%86%d%b8%d%bf%d%bb%d1%96%d%bd%d%b8-2021/) / «014.07 Вибіркові дисципліни 2021» (https://kgip.pnu.edu.ua/014-07-

%d%b2%d%b8%d%b1%d1%96%d1%80%d%ba%d%be%d%b2%d1%96-%d%b4%d%b8%d1%81%d1%86%d%b8%d%bf%d%bb%d1%96%d%bd%d%b8-2021/), але не вся необхідна інформація наявна. Наприклад, відсутні силабуси для таких дисциплін: 2020 рік – «Оптимізація і охорона природного середовища регіону» (ВК20); 2021 рік – «Проектна діяльність в сфері географічної освіти» (ВК14) та «Географія України в міжнародному просторі» (ВК21). Також містяться розбіжності в назві деяких освітніх компонентів: «Атестація (захист кваліфікаційної роботи)» (ОК 31) в ОП, «Кваліфікаційна робота» (ОК31) в НП і «Атестація (захист кваліфікаційної роботи)» (код ОК13) в силабусі; «Геокультурна наукова грамотність учителя НУШ» (ОК6) в ОП та в силабусі й «Геокультурна наукова грамотність вчителя НУШ» (ОК6) в НП; «Педагогічна майстерність учителя географії» (ВК18) в ОП та в силабусі й «Педагогічна майстерність вчителя географії» (ВК18) в НП. Наявні відмінності в кодів навчальних дисциплін: «Цифрова освіта вчителя географії» (ВК15) в ОП та НП і «Цифрова освіта вчителя географії» (ВК3); «Медійно-інформаційна грамотність учителя географії» (ВК16) в ОП та НП і «Медійно-інформаційна грамотність учителя географії» (ВК4) в силабусі; «Освітній менеджмент» (ВК17) в ОП та НП і «Освітній менеджмент» (ВК5) в силабусі. Варто звернути увагу, що серед переліку вибірових дисциплін 2021 року міститься дисципліна 2020 року, а саме «Соціальні наслідки розвитку туризму в регіоні» (ВК25).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими і доступними. У відкритому доступі знаходиться достовірна інформація про освітню програму. Проект ОП за місяць до затвердження оприлюднюється на сайті для громадського обговорення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: на сайті оприлюднено узагальнені пропозиції щодо покращення ОП, але це не є результати громадського обговорення проекту ОП; силабуси деяких освітніх компонентів є відсутніми на сайті; наявні розбіжності у назві та кодах дисциплін в ОП, НП й силабусі. Рекомендації: оприлюднювати на сайті результати громадського обговорення, яке відбувається за місяць до затвердження ОП; додати всю необхідну інформацію та виправити всі розбіжності по дисциплінам.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП має достатньо високий рівень відповідності характеристикам якості освітньої програми за критерієм 9. Вказані слабкі сторони і рекомендації щодо оприлюднення на сайті результатів громадського обговорення, яке відбувалося за місяць до затвердження ОП, наповнення сайту повною інформацією по дисциплінам й виправлення розбіжностей в освітніх компонентах суттєво не знижують якість підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти. Виявлені слабкі сторони не перешкоджають якісному забезпеченню освітнього процесу і ЗВО має можливість їх усунути найближчим часом.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Блажко Олег Анатолійович

Члени експертної групи

Корнус Анатолій Олександрович

Остапенко Юлія Вікторівна